

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 45

Nagy harcok a Laborc völgyében

Az oroszokat több állásukból visszavetettük — Több mint 2000 orosz hadifogoly a Virava mellett — Csapatunk nagy győzelmet arattak a Dnjester partján — Az oroszok nagy kudarcai a kownoi vonalon — A németek előnyomultak a belga partvidéken

Debrecen, március 5.

A háboruban nincs ünnep. Husvét két napján is éppen olyan véres csaták dultak a harcmezőkön, mint karácsonykor s mint a hétköznapiakon. Különösen izzott a harc tüze a kárpáti arcvonalon, ahol az oroszok szünet nélkül folytatták támadásaikat, azonban ezuttal is a siker legkisebb jele nélkül. Most megint a Laborc völgyét szemelték ki áttörési kísérleteik színhelyéül, itt ismétlik meg folytonosan rohamaikat, következképpen itt szenvedik legvéresebb veszteségeiket, amelyek lassankint el fogják érni a mazuri katasztrófájuk számadatait. Az események arra mutatnak, hogy az orosz hadvezetőség épp oly fanatizmussal erőszkolja a Kárpátok vidékének birtokát, amilyen makacsul ragaszkodott ahhoz a tervéhez, hogy Kelet-Porosországon át Berlinbe masirozzon. — Az osztrák-magyar hadvezetőségnek természetesen nem lehet kifogása az ellen, hogy az ellenség a Kárpátok sziklaifalán zuzza össze magát és itt veszítse el azt a tulsulyt, melylyel katonáinak számát tekintve még mindig bír fölöttünk. Mert a saját erejének elapadásán kívül egyebet mindeddig nem eredményeztek az orosz támadások. A Laborc völgyében tegnap és tegnapelőtt összes rohamaik véres veszteségekben multak ki, sőt a mi csapatunk ellentámadása egyes pozícióik föladására kényszerítette őket és több mint 2000 katonájukkal rakatta le a fegyvert.

Ugyancsak a saját veszteségeiket növelték az oroszok azokkal a támadó kísérleteikkel is, melyekkel bukovinai hadseregcsoporthunkat igyekeztek megfosztani diadalmas csatákban szerzett előnyeiktől. A Pflanzner-Baltin tábornok vezérlete alatt véghezvitt hadműveletek tudvalevően már egész Bukovinát megtisztították az ellenségtől és eljutottak a Dnjesterhez, amelynek déli partját immár a folyó egész hosszában Kelet-Galiciától egészen az orosz határig uralják. Nem kétséges, hogy a kelet-galíciai fontos vasutvonal birtokának megtartása indította az orosz hadvezetőséget, hogy nagyobb erőket dobjon a folyóhoz, azonban minden erőfeszítése, hogy csapatunkat visszazorítsa, hiábavalónak bizonyult. A csata, amely Uscie Biskupienél, tehát már Bukovina fölött, galíciai területen, az orosz határ mentén folyt le, az oroszok vereségével és visszavonulásá-

val végződött és 1400 orosz fogoly és 7 gépfegyver lett győzelmes katonáink zsákmánya.

Mai és tegnap érkezett távirataink a háboru eseményeiről itt következők.

Höfer jelentései

I.

Budapest, április 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

A Kárpátokban a harcok a Laborc-völgy mindkét oldalán levő magaslatokon tovább folynak. A keleti kisérő magaslatokon tegnap végrehajtott ellentámadásunk az eddig hevesen támadó ellenséget több állásból visszavetette, Viravától keletre is visszavertünk egy erős orosz támadást. Ezekben a tegnapi harcokban 2020 orosz elfogtunk.

Az uzsoki hágótól északra a helyzet változatlan. Az oroszok újabb támadása rövid harc után megghiusult.

Az összes többi harcvonalokon különös esemény nem történt.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

II.

Budapest, április 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

A Kárpátokban a Laborc völgyében és ennek mindkét oldalán a szomszédos szakaszokban a heves harcok tovább tartanak.

Valamennyi többi arcvonalon helyenkint tüzéségi harcok folynak. Egyébként nyugalom van.

Uscie Biskupienél, Zaleszczykitől keletre, nagyobb ellenséges erők megkísérelték, hogy a Dnjester déli partján lábukat megvessék. Több órai harc után visszavertük őket, 1400 orosz elfogtunk és 7 gépfegyvert zsákmányoltunk.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A kárpáti front

Sajtóhadiszállás, április 5. (Az Est.) *A Kárpátokban elfoglalt új hadállásaink összhangba hozzák a duklai vonalat lupkow-uzsoki harcvonalunkkal és megszüntetik azt a veszélyt, mely e csoport balszárnyát állan-*

dóan az átkarolási műveletekkel fenyegette. *Az erőviszonyok kiegyenlítése is folyamatban van. Az uzsoki szoros egész vidékét a mi csapatunk tartják birtokukban. Kárpáti hadállásunk és támaszpontjaink kizárják, hogy az ellenséges hadsereg mélyebben betörhessen Magyarország területére, mert ezáltal óriási nehézségek támadnának hadtápjainak utánpótlásában és fegyvereinek legkisebb bal-szerencséje is végzetes lehet reá.*

Husvét a fronton

Girált, április 5. (M—g.) A Kárpátokban küzdő csapatainknak szombaton délután a tábori lelkeszek szentbeszédet tartottak, vasárnap pedig a fronthoz közel eső községek templomaiba vezényelték a pihenő századokat. A legénység tagjai nagyessütörtökön és nagypénteken meggyóntak. A tűzvonalba induló katonák teher-automobilokkal fölszállították a csapatokhoz a husvétai ajándékokat.

A németek harcai az oroszok ellen

Berlin, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:*

Augustowo környékén az oroszok támadásait visszavertük.

Berlin, április 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:*

Az oroszoknak Mariampol ellen intézett egy támadását az ellenségnek súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Egyéb az egész keleti arcvonalon nem történt.

A megszállott orosz terület

Sajtóhadiszállás, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) *A március 25-iki kimutatás szerint szövetségeseinkkel együtt 53,010 négy-szög kilométernyi területet tartunk megszállva Oroszországból, 5,492,800 lakossal.*

A német közigazgatás az okkupált orosz területen

Posen, április 4. *Hindenburg tábornagy főparancsnok elrendelte, hogy Orosz-Lengyelországnak német közigazgatás alatt álló*

területén a Gergely-naptárt és a közép-európai német időszámítást vezessék be. Az orosz kormánynak azt a rendeletét, mely az ugynevezett disznapokon a hivatalos munkát betiltotta, hatályon kívül helyezték. Ugyancsak hatályon kívül helyezték az orosz kormánynak azt a rendeletét is, mely az Oroszországon kívüli intézetek és társaságok, ugyszintén az Ausztria-Magyarország és Németország állampolgárai számára való fizetést eltiltotta.

A belga-francia harctér

Berlin, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Az Yser-csatorna mentén, Dixmuidentől délre, csapataink a nyugati parton elfoglalták a belgák által megszállott Driegrachten helységet.

Bois de Pretreben a franciák több előretörését visszavertük.

Berlin, április 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Driegrachten helységhez, amely április 3-ika óta néhány ház kivételével (a helység északi szélé) a mi birtokunkban van, a belgák megerősítéseket igyekeztek vonni, melyeket azonban tüzéségünk tüze elűzött.

Szintügy megakadályozta tüzéségünk a franciáknak az argonnei erdőségben ellenünk megkísérelt támadásait is.

Az ellenségnek a Boureuillesnél, Varanestől délre levő magaslati állás ellen intézett erős támadása közvetlenül akadályaink előtt összeomlott.

A francia gyalogságnak Pont a Moussontól nyugatra ellenünk intézett előretörései nem jártak eredménnyel. Mi ellenben aknabombantásokkal Bois de Pretreben tért nyerünk.

Feloszlatott védelmi zászlóalj

Rotterdam, április 4. — A Manchester Guardian egy eddigelé titokban tartott különös eseményről ad hírt. E szerint a manchesteri 3-ik honvédelmi zászlóalj feloszlott. — A zászlóalj emberei ugyanis nem akartak kötelezettséget vállalni aziránt, hogy az arvonalon harcoljanak. A lap egyik cikkéből kiderül, hogy egyes védelmi zászlóaljakat már régebben feloszlattak, erről azonban semmi sem került nyilvánosságra. — E zászlóaljak 2—300 emberből állottak.

A blokád-háboru

Elsülyesztett halászhajó

Páris, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) Az Agence Havas jelenti, hogy német tengeralattjárók megtorpedózták a Paquette Fecampi halászhajót, amely elsülyedt. A hajó legénységét megmentették.

Az angol kormány rágalmai

Krisztian'a, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni angol követ közölte a norvég külügyi hivattallal, hogy az angol kormány tudomással bír arról, hogy semleges lo-bogó alatt hajózó német halászhajók kikémlelik és megfigyelik az angol hadihajók mozgulatait és marconigrammal, meg füstjelekkel értesítik a német hadihajókat. Az angol kormány figyelmeztet a következményekre s közli, hogy hasonló esetben a halászhajókat vizsgálat nélkül el fogják sülyeszteni.

A Dardanellák ostroma

Aknahalászók kudarca

Konstantinápoly, április 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás jelenti: Több aknahalászó megkísérelte a Dardanellák bejáratának megközelítését, de tüzelésünk elűzte őket. Az aknahalászók kíséretére kirendelt két páncélos cirkáló egy percre nagy távolságból heves ágyutüzeltést kezdett, de azután nyomban visszavonult.

A többi hadszíntérről nincs jelenteni való.

A török erődök sértetlenek

Konstantinápoly, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) Ali Haidar Midhat bey bagdadi képviselő megtekintette a Dardanellák erődítéseit és konstataálta, hogy valamennyi erőd sértetlen. Az ellenséges hajók el sem jutottak az aknamezőkig. Oroszország fekete-tengeri akciója, amely inkább az angolok ellen irányul és annak demonstrációjára szolgál, hogy az oroszok is résztvesznek Konstantinápoly ostromában, teljesen hatástalan volt.

Von der Goltz basa utazása

Bécs, április 5. Von der Goltz basa tábornagy ma Berlinből Bécsbe érkezett és innen tovább utazik Konstantinápolyba.

A török flotta

Odessza előtt

Aknára futott török cirkáló

Konstantinápoly, április 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás közli: Hadiflottánk tegnap Odessza mellett elsülyesztett két orosz gőzöst, még pedig a 2020 tonnás Providence-t és az 1500 tonnás Wasztosnaja-t. A gőzösök legénységét foglyul ejtettük.

Ez akcióval egyidejűleg a Medsidje cirkáló, amidőn egy ellenséges aknakutató üldözése közben Otcsakow erősség közelében az ellenséges parthoz közeledett, aknára futott és elsülyedt. A veszteséget egy akna okozta, mely az odesszai és nikolajewi kikötők védelmére elhelyezett aknák közül a tengerbe sodródott. A Medsidje legénységét a közelben tartózkodó török hadihajók megmentették. A Medsidje cirkáló eddigi működése minden dicséretre méltó. Mielőtt a hajó elsülyedt, az összes ágyuk zárzatait eltávolítottuk és magát a cirkálót torpedó-lövésekkel elpusztítottuk, nehogy az ellenség kiemelhesse és ismét használhassa.

Egy ellenséges aknakutatót, amely tegnap a Dardanellák bejáratához közeledett,

Kum Kale mellett ütegeink egyik gránátja eltalálta és elsülyesztette.

Egyébként sem a Dardanellák előtt, sem a többi hadszíntéren nem történt lényegesebb esemény.

A Bosporus ellen

Szofia, április 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Bosporus ellen legutóbb megkísérelt támadásban a II. Miklós orosz cirkáló is részt vett. Ez egészen új csatahajó, csak márciusban bocsájtották vízre.

Genf, április 5. Párisban Pau tábornok befolyásának tudják be, hogy az orosz hadvezetés két hadtestet vont össze Odesszában és környékén a Bosporus elleni támadásra. Az Andrejew tábornok alá rendelt hadtestek összeállítását azonban nem tartják kielégítőnek.

A kaukázusi harcok

Konstantinápoly, április 5. A Milly távirati ügynökség jelenti: Az oroszok megtámadták Ardí és Alaguez kaukázusi helységeket és nagy kegyetlenségeket vittek végbe a polgári lakosok között. A férfiakat felkoncolták s a nőket meggyalázták.

Japán és Kina

London, április 5. A japán-kinai konfliktusról a legellentétebb hírek érkeznek. A Daily Telegraph közli, hogy a Kina és Japán közötti tárgyalások meghiusultak s hogy japán csapatok megtámadták a peking-mukdeni vasutvonalat. Más angol lapok viszont azt jelentik, hogy a tárgyalások folyama szerint Japán mindent el fog érni, amire törekszik.

Japán-orosz szövetség Anglia ellen

London, április 5. A Morning Post tokiói tudósítója a következőket írja a japán politikáról:

Azok az államférfiak, akik Kinával szemben az erős kéz politikáját sürgetik, két nagy akadályba ütköznek, melyeket minden áron el kell háritani az utból. Az egyik akadály: az ellentétes angol kereskedelmi érdekek, a másik pedig: Amerikának az a szilárd elhatározása, hogy tentartsa Kinában a nyitott ajtót és megvédi Kina függetlenségét. Japán mindenestre a Monroe-elméletet alkalmazza a keleten. Ha nem állna fenn a Nagybritanniával való szövetség, Japán éppen oly nyíltan ellene szegülne annak, hogy a külföld beavatkozzék a kínai ügyekbe, mint ahogy Amerika kikérné Japánnak a mexikói ügyekbe való beavatkozását. Hála a Nagybritanniával való szövetségnek és annak a segítségnek, melyet Japán a mostani háboruban nyújtott, Japán abban a helyzetben lesz, hogy a Kinában levő ellentétes angol kereskedelmi érdekeket csaknem teljesen figyelmen kívül hagyhatja, míg az amerikai nehézséget egy Oroszországgal kötendő szövetség útján hárithatja el, minthogy Oroszországnak és Japánnak egyező érdekei vannak Kinában.

A japán sajtó behatóan foglalkozik az orosz-japán szövetség tervével. Állítólag japán diplomaták Pétervárott és a vezető férfiak Japánban dolgoztak e terv mellett. — Aburo Simada, a legtehetségesebb japán államférfiak egyike azt a kijelentést tette, hogy az Oroszországgal vívott háboru hiba volt s hogy Oroszországgal meg kell kötni a szövetséget. Ennek a szövetségnek nemcsak kölcsönös védelemre kell szólnia, hanem főleg egy harmadik fél ellen kell irányulnia, leg-

URANUS

Koron-Passzage Telefont 3-28.

Ma kedden, április 6-án

PÉNZ ÉS HÁBORU.

Dráma 3 felvonásban.

BIANCO CAPELLO.

Dráma.

HABARUK LESZÁMOLÁST CSINÁL

Vigjáték.

Papa jót gondol. Humoros.

Sophia. Természeti felvétel.

Gyula revolvert vásárol. Humoros.

Előadások kezdete 5 órakor, rendes helyárak.

Folytatódagos bemenet.

alább így ítéli meg a tervet a belföldi sajtó. Hogy ki ez a harmadik fél, nem kell találgatni, ámbár könnyű volna. Mégis kérdéses, vajjon az Oroszországgal kötendő szövetségtől várni lehete, hogy Japán kilátásai Kínában vagy Amerikában megjavulnak. Sokkal valószínűbb, hogy ez a terv az összes angolul beszélő országokban olyan aggodalmat fog kelteni, hogy ebből állandó örvény keletkezik a Kelet és a Nyugat között. A mostani háború után csak kétféle szövetség lesz lehetséges, nevezetesen a militarizmus ellen, vagy mellett.

Fegyházra ítelt volt debreczeni ügyvéd

A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa április elsején tárgyalta Király Péter dr. volt debreceni ügyvéd, jelenleg zoványi lakos büntetését, melyet a debreceni kir. ügyészség magánokirathamisítás büntetése miatt indított ellene. A vád szerint Király Péter dr. amikor még Debrecenben ügyvédi gyakorlatot folytatott, egy kitöltetlen váltót, melyet egyik ügyefe 23 korona tartozásának biztosítása gyanánt adott át neki, megállapodás-ellenesen 300 koronáról állította ki, azután ezt a váltót beperesítette és ügyefe ellen végrehajtást is vezetett.

A főtárgyaláson Király Péter dr. tagadta a büncselekmény elkövetését és azzal védekezett, hogy jogosan állította ki 300 koronáról a váltót, mert ügyefe ennyivel tartozott neki. Ennek bizonyítására volt irnokára, idősb Orosz Lászlóra hivatkozott mint tanura, továbbá bemutatta az ügyfelével felvett tényállást, melyben ez 300 korona fizetésére kötelezte magát. Orosz László igazolta a vádolt állítását, a sértett és még két tanu ellenben azt vallották, hogy Király Péternek csak 23 korona követelése volt ügyfelétől, aki erről az összegről adott neki váltót. A bemutatott tényállásról Gulyás István dr. és Haranghy György irásszakértők megállapították, hogy a 300 korona összeget utólag írták bele.

A királyi törvényszék Király Péter drt büntetésnek mondta ki magánokirathamisítás büntetésében és ezért három évi fegyházra, öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményül tudta be a bíróság, hogy a vádlott már többször volt büntetve.

Az ítéletben a királyi ügyész megnyugodott, a vádlott azonban felmentése végett föllebezett.

Ha a harctéren levő

hozzátartozójának nagy szíveséget akar tenni, azonnal küldjön neki egy tubus

Lyptol-t

mely a ragályos betegségeket terjesztő tetvek és más férgek ellen a legjobb.

Ára 1 korona. —o— Főraktár:

DR. SZELENYI ÁRPÁD

GYÓGYSZERÉSZNÉL

DEBRECZEN, Piac-utca 30. HOSSUTH-PATIKÁ.

A sebesült katonák ételmezése házi kezelésben

A „betegnyugvó” kórházból

Most, hogy a harcok ismét nagy erővel tombolnak, érdemesnek tartjuk, hogy rövid visszpillantást vessünk ez egyik legnagyobb és legrégebben működésben levő debreceni kórháznak, a legtöbb sebesülteket és beteggel foglalkozó, a vasutnál felállított Betegnyugvó kórháznak a működésére.

Mikor a kolera-járvány fellépett, a betegnyugvó szintén eltért eredeti rendeltetésétől. Megfigyelő kórháznak rendezték be és kibővítették 420 ágyra. November hó 8-ika óta szerepel a betegnyugvó mint megfigyelő kórház. Vezető főorvosa Szász Adolf dr. városi tb. főorvos; rajta kívül állandó orvosai Balkányi Ede dr. és Derekassy István dr. városi tb. főorvosok és ugyancsak állandó szolgálatra be van még osztva három orvosnövendék.

Mióta a betegnyugvó kórház megfigyelő kórház lett, szerepe még fontosabbá vált: az összes Debrecenbe érkező sebesülteket itt osztályozzák s innen osztják szét a város különböző kórházaiba.

Domahidy Elemér főispán miniszteri biztos és az ő lelkes munkatársa, dr. Kiss Ernő orsz. képviselő, helyettes miniszteri biztos eszméje volt, hogy lehetőleg az összes debreceni megfigyelő kórházakban az ételmezést házi kezelésbe kell venni. — Sajnos, akkor még csak ennél az egyenél, a 420 ágyval berendezett betegnyugvónál sikerült ezt keresztülvinni. (Azóta már a Dmke- és a homokkerti megfigyelő kórház ételmezése is házi kezelésben van.) Csanak Józsefné urnő vezetése mellett lelkes uriaszonyokból álló gárda: Fürst Odónné, Szalay Józsefné, özv. Szunyogh Sándorné, dr. Szoboszlav Sándorné, Szoboszlav Irén, dr. Löfkovits Mártonné, Mayerszky Mihályné, Mihalovits Jenőné, dr. Derekassy Istvánné, Tikos Imréné, özv. Sáfány Lajosné, dr. Szász Adolfiné, Biró Marcellné, Beke Lászlóné, Husz Lajosné, Belányi Sándorné, Szőke Imréné, özv. Rudolffi Imréné, Bányász-nővérek és Vezdödy Erzsike fáradhatatlanul, napról-napra csoportokba osztva teljesítik a terhes és felelősségteljes munkát. Az ellenőri tiszt teendőit Loránt József végzi. A főnöknő, Csanak Józsefné körültekintő gondossággal, páratlan figyelemmel korareggeltől a késő esteli órákig — néha éjjel is — mindenre kiterjedő figyelemmel dolgozik, irányít, felügyel. Nemcsak a konyhában gondoskodik, hanem mint főnöknő, minden nap fellátogat a betegszobákba, személyesen meghallgatja egyes betegek óhajait és lehetőleg azonnal igyekszik mindegyiknek kívánságát kielégíteni. A betegek, a személyzet imádja a jólelkű urinőt, ki valóban az édes anya szeretetével, féltő gondnal ügyel a szerencsétlen sebesültekre s gondoskodik róluk.

Milyen előnyei vannak a házi kezelésnek, azt legjobban megmondhatják azok a sebesültek, kiket ott ételmeznek. A legnagyobb megelégedettség nyilvánul meg minden alkalommal. Nem a kórházakban előírt ételeket kapják, hiszen az urinők — konyha-személyzet alig van — maguk főznek, maguk készítenek mindent. Naponta 400—500 személyre kell főzni. Január hó óta még jobban megszapordott a betegnyugvó konyhájának munkája. Átvállalta az 50 ágyas diakonissza-kórház ételmezését is és ez is naponta a beosztott személyzettel együtt körülbelül 70 embert jelent. Ilyen nagy embertömeg ételmezéséről gondoskodni mindennap ezek a lelkes és derék uriaszonyok, kik büszkéik is lehetnek munkájukra, mert céljukat elérték eddig is. — Bizonyítéka ennek az a sok hálálkodó levél, amit a katonák távozásuk alkalmával, vagy később más városokból, sőt a német katonák a berlini lapok útján eljuttatnak Csanak Józsefné főnöknőhöz.

Ettől eltekintve, az államra is nagy előnyökkel jár a házi kezelés. Tekintve azt, hogy ilyen nagy létszámnak kell főzni, nagy személyzet kellene. Egyik legfőbb megtakarítást itt éri el az állam. Személyzet helyett az uriaszonyok maguk dolgoznak és így a külön-

ben elmulaszthatatlan százakra menő személyzeti kiadás helyett az egész személyzet havi kiadása 72 korona.

A betegnyugvó konyháján a házi kezelés mellett november 8. óta, mióta az házi kezelésben van, a nagy drágaság mellett is ezrekkel kevesebbe kerül az ellátás, mint az előirányzott összeg.

A megtakarított összeget az ellátás fokozott megjavítására fordítja Csanak Józsefné. Így azután lehetővé vált, hogy a katonák nem a rendes, hanem attól eltérő elsőrendű, finom kosztot kapjanak, ezenkívül az előírásban meghatározott reggelin, ebéden és vacsorán kívül még osztona is jut a sebesülteknek. Külön elsőrendű kosztot kapnak a tiszték, önkéntesek, ápolónők és mindez azért, mert a vezetők be tudják osztani, hogy mindenre jusson.

Milyen munkát végeznek ezek az uriaszonyok, legjobban bizonyítja a következő kis statisztika: November, december, január, február és március hónapban a sebesülteknek és személyzetnek kiadtak összesen 118,392 reggelit, ebédet, uzsonnát, vacsorát. Ebből naponta átlagban 30—40 diétes sebesült volt, kiknek majdnem mindegyike más-másféle ételt kapott. Ezenkívül elsőrendű (tiszték, önkéntesek, orvosok) ételmezésnél a három hó alatt 13,746 reggelit, ebédet, uzsonnát és vacsorát szolgáltatott ki. Közben míg az üdítő állomás meg nem nyílt, ugyancsak a betegnyugvó konyha látta el az átvonuló katonákat is étellel. Ezeknek az ellátására kiszolgáltattak 6672 adagot.

Ezek a számadatok eléggé bizonyítják, milyen óriási munkát végeznek ezek az uriaszonyok. Vajha minden kórházban meg lehetne valósítani azt az ideális állapotot, hogy nem nyereszkesedő és a gyenge, gyakran rossz ételmezés miatt állandó, folytonos panaszra okot szolgáltató vállalkozók ételmeznék a szerencsétlen sebesülteket, hanem akadna még több lelkes uriaszony is, kik a házi kezelés, igaz, hogy fáradságos és nehéz, de nemes és áldásos teendőit magukra vállalnák.

—t.

Forman nátha ellen

Szelence ára 40 fillér

Szeretetadományként a táborban is kívánják.

A fémrekviráló rendeletek

Ismeretesek azok a rendeletek, amelyek a kormány az egyes meghatározott fémekből és ötvözetekből készült fél és kész gyártmányok kötelező bejelentéséről s egyes fémek lefoglalásáról a hivatalos lap március harmincadiki számában kiadott.

A bejelentés természetesen egyetemesen kötelező, ellenben a lefoglalási rendeletek merevségét bizonyos mértékben megenyhítette a kereskedelemügyi miniszter külön rendelete, amely a lefoglalásra kötelezett fémek egy részét a saját üzem fenntartása céljából a tulajdonos saját rendelkezésére bocsátja.

E rendeletek végrehajtására vonatkozó intézkedéseket a kereskedelemügyi miniszter már megtette s az elsőfoku iparhatóságokhoz irányított körrendeletéhez a szükséges bejelentő lapokat is mellékelte. Az érdekelt ipari és kereskedői szakmáknak mindenesetre érdekükben van e rendeletek alapos áttanulmányozása. Nevezetesen a bejelentés az összes kereskedőknél és gyárosoknál található fél- és kész gyártmányokra kiterjed, holott a lefoglalás csak azokra az anyagokra vonatkozik, amelyeket már február 6-án lefoglalt a kormány s amelyeknek most az azóta keletkezett és a jövőben termelendő készletei foglaltatnak le.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletében különös figyelemre érdemes az a rendelkezés, hogy a saját üzemhez, illetve eladásra okvetlenül szükséges és a rendeletben

megállapított részmenyiségek felszabadításán kívül fel van szabadítva minden ezentúl külföldről behozandó készlet, bármily mennyiségű is legyen az s azért itt a kereskedelemnek igen gyümölcsöző vállalkozásul kínálkozik az esetleg kipuhatható fémbehozatali alkalmak minél bőségesebb kihasználása. Mindenesetre fontos, hogy az ilyen külföldről behozott fémek a küldemény beérkezése után azonnal bejelentessenek a kereskedelemügyi miniszteriumnak, amely a fémeket csak a bemutatott beszállítási bizonyítványok arányában szabadítja fel.

HIREK

— **Katonatiszti kinevezések.** A király Szunyogh Andor és Woracziczky Olivér gróf 7. huszárezredbeli tartalékos hadnagyokat tartalékos főhadnagyká, Irinyi István 7. huszárezredbeli, Csanádi Miklós, Ebert Frigyes Kelen Ernő, Trnka Teofil és Papp András tartalékos zászlósokat, illetve hadapródokat tartalékos hadnagyká nevezte ki.

— **Nedeczky alezredes kitiintetése.** A debreceni helyőrség tisztikarának egyik közszeretettben és becsüléssel álló tagját, Nedeczky Ferenc huszárezredes, katonai állományparancsnokot magas kitiintetés érte. Lajos bajor király ugyanis Nedeczky Ferenc alezredesnek a bajor katonai érdemrend tiszti keresztjét a hadi ékítménnyel adományozta. A magas kitiintetés alkalmából a népszerű alezredes mindenfelől elhalmozták gratulációkkal.

— **Donogán István halála.** Nagy csapás érte a debreceni kereskedő világot s a debreceni társadalom egyik kiterjedt és tevékeny családját Donogán István nagykereskedő halálával. Donogán István régi, szolid, de tevékeny kereskedők közül való volt, aki mint a Donogán és Somossy cég beltagja igyekezett nagy szorgalommal és körültekintéssel fentartani a régi jeles debreceni kereskedelem hírét. Minden gondja üzlete és családja volt s mint reális kereskedő, lehetőleg igyekezett magát távortartani az újabb évek másféle vállalkozásaitól, a Kereskedő Társulat felügyelő bizottsági s a római, iskolaszéki tagságon kívül nem vállalt más tiszteletbeli állást, mert csak olyanra vállalkozott, amit pontosan betölteni képes volt. Hosszas szenvedés után ma délben hunyt el Donogán István 64 éves korában. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Szent Anna-utca 29. sz. házából.

— **Signum laudis.** A király elrendelte, hogy Morász Béla dr., a 3. honvédszállalozredhez beosztott népfelkelő hadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

— **A galiciai menekültek letelepítése.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Galiciából Magyarországra menekültek részére az osztrák kormány Ausztria több vidékén telepeket létesített. A galiciai menekülteket ennélfogva április 7-ikétől kezdve utnak indítják. A vagyonosoknak és azoknak, akik üzlettel bírnak, szintén távoznok kell a vidékről az osztrák kormány által kijelölt telepekre. A belügyminiszternek ilyen irányú rendelete már elment a törvényhatóságokhoz.

— **Egy holland gőzös katasztrófája.** Newyorkból táviratozzák, hogy a Printz Mauritiz holland gőzös a Hatteras foknál a nagy viharban elsüllyedt. A hajó 4 utasa és 49 főnyi legénysége a tengerbe fult.

— **Hazaárulással vádolt angol gyárosok.** Egy amerikai magyar lap közli: Mint Londonból írják, Glasgowban szenzációs hazaárulási pört tárgyalnak, amelynél szenzációsabb még nem volt a háboru egész tartama alatt. Glasgow legnagyobb acélgyárai közül kettőnek tulajdonosait azzal vádolják, hogy már az ellenségeskedésnek megkezdése óta hajószámra szállították az anyagot a németországi Krupp-gyárak részére. Hogy a gyár azután az anyagot ágyuk gyártására használta, az természetes. A szerzett információk szerint a tényállás az, hogy a Krupp-gyár, amely már tizenöt esztendő óta állott üzleti összeköttetésben a két glasgowi céggel, ezeknek tekintélyes összeggel tartozott akkor, amikor a háboru kitört. A vád szerint a Krupp-gyár a háboru kitörése után egy semleges államon keresztül fizetett a két glasgowi cégnek s ezek ugyane semleges államon keresztül szállították a Krupp-gyárnak ismét a hadianyagot. Ezek az üzleti tranzakciók hirtelen a múlt év szeptemberében történtek, körülbelül hat héttel az ellenségeskedés megkezdése után. A két gyár négy tulajdonosa most hazaárulással vádolva áll a bíróság előtt, mely a biztosítékukat fejenként tízezer dollárban szabta meg.

— **Pilseni (Urquelle) ösforrás.** Pilsenit kizárólag csapolnak naponként Markus Gambrius éttermében.

Kölcsönt ad | **Külföldi pénzeket**
SORSJEGYEKRE és | **legmagasabb árfolyamon bevált**
ÉRTÉKPAPIROKKA

A DEBRECZENI
Rézizálog Kölcsönintézet Részvénytársaság
BANKOSZTÁLYA
Simonffy-u. 13. Telefon 298.

BESEDEI PAPRIKA-
különlegességek Gírási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Mérték után készítik tiszt uraknak és egyéves önkénteseknek cipőt és csizmát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Munkalatur papíros
kapható a kiadóban.

Kiadó
lakás. Három szoba, előszoba és egyéb mellékhelyiségekkel állás lakás villanyvilágítással kiadó. Sziv-utca 11.

Négy
szobás modern utcai lakás mellékkelhelyiségekkel május 1-re, ugyanótt egy főzetelhelyiség azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Gyakorlott
pénztárnoknő vagy kiszolgáló leány jó bizonyítványokkal azonnali állást keres. Címe: Fried-nél, Simonffy-utca 37.

Szónvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Máthéi János

légszusz, vízvezeték, fűrdőberendezés és osztorházai vállalkozó

Debreczen. Műhely és iroda Darabos-u. 54. Telefon 321. Háztulajdonosok Egyesületének vállalkozója.

Szives figyelmébe ajánlom a nagyérdemű háztulajdonos uraknak vállalkozatomat, saját vezetésem és felügyeletem alatt készítek vízvezeték, fűrdőberendezést és osztorházat, a legjobb anyagokból, szakszerű kivitelben, felelősségem mellett, a legmérsékeltbb árakban.

Meghívásra készítek állandó rendelkezésére a t. háztulajdonos uraknak. Nagybecsű megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

MÁTHEI JÁNOS, vállalkozó.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDU VÁRMEGYE SZÁLLÍTÓL

Vászon kész fehérnemű
Menyasszonyi kelengye
Női divatruház
Külön szőnyegosztály ::

Szabott árak.

Gymorgórcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb házi szer a

HOLLANDI
GYOMORCSEPP

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

CRANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-FER. — TELEFON 12-51.

Ma kedden, április 6-án
HENNY PORTEN. HENNY PORTEN.
SENZÁCIÓS!

A KERESZTUTNÁL.

3 felvonásos dráma az 1009. évi paraszt-lázadás idejéből, amely nemcsak Henny Porten kitűnő alakításánál, hanem művészi felvételénél fogva is biztosan számíthat sikerre.

OTTO mint hordár.

Vigjáték 2 felvonásban Otto Reuterrel.
Egy opium szivó álma. Humoros.
Hipnotizáló rendőr. Kacagató.
Eivészett a cvikkerem. Humoros.

Előadások este 5 órától folytatélagos bemenettel.
Rendes helyárak.

Szabó Henrik és neje fájda'omtól megtört szívvel tudják jóbarátaikkal, hogy szeretett jó fiuk

SZABÓ PÁL

a 39-ik cs. és kir. ezred hadapródja

ifju életének virágában, 21 éves korában, hazánkért, királyunkért, a Kárpáti harc-téren küzdve, ellenséges gránit által találva, március 25-én meghalt.

Felejthetlen gyermekünket velünk sira-tják testvérei és rokonsága.

Drága porainak az Egek Urától csendes nyugalomért könyörgünk.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

Piac-u. 22/24. sz. bérházában

több modern lakás

május 1-re kiadó.